

Hoitoonohjaus tuo henkistä ja taloudellista hyvinvointia

Jorma Uusitalo

- Voi sanoa, että alkoholismi koskettaa jollakin tavalla jokaista suomalaista. Alkoholismi on asia, jolta ei suoja yhteiskunnallinen asema, uskonto tai politiikka. Meillä on Suomessa noin 400 000 alkoholistia, joista arviolta 300 000 käy töissä. Yhden holistin ympärillä on neljästä kahdeksaan läheistä, joiden arkeen juominen vaikuttaa suoranaisesti perheessä, ystäväpiirissä tai työyhteisössä, luettelee kylmiä lukuja kokkolalainen Esa Yli-Hallila.

- Jokaisen työkaverin velvollisuus on neuvoa ja rohkaista päihdeongelmaista hakemaan apua, Esa Yli-Hallila korostaa.

Itsekin yrittäjänä toiminut Yli-Hallila työskentelee nykyään Avominne-päihdeklonikan 12-askeleen ohjaajana sekä kouluttajana. Avominne hoitaa lähinnä työssäkäyviä päihdeongelmaisia sekä heidän perheitään. Päihdeklonika tarjoaa Minnesota-mallin filosofiaan perustuvaa 12-askeleen avohoitoa päihderiippuvuuteen ja läheisriippuvuuteen.

Yli-Hallila otti yhteyttä Keski-Pohjanmaan Yrittäjiin, ja toukokuun lopulla järjestettiin tilaisuus, jossa käsiteltiin alkoholihaittoja ja riippuvuutta työyhteisössä. Sen lisäksi yrityksille on tarjolla päihdekoulutusinfoja, päihdetukihenkilöiden koulutuksia ja tarvittaessa myös osallistumisia havahduttamisiin tilanteissa, joissa työntekijä on esimerkiksi saanut työpaikallaan

varoituksen päihteen käytön seurauksena.

Hoitoonohjauksesta monenlaista hyötyä

Yli-Hallila muistuttaa, että päihteen aiheuttamiin ongelmiin pitäisi pystyä puuttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

- Silloin kun päihdeongelma huomataan työpaikalla, se on havaittu jo paljon aikaisemmin perheessä ja kaveripiirissä. Sanotaan, että työpaikalla alkoholi-ongelma näkyy noin seitsemän vuoden viiveellä, eli tuona aikana ihminen on tehnyt jo kauan töitä vajaateholla sekä ollut sairaslomilla.

Alkoholin tai alkoholiiriippuvuuden on arvioitu olevan noin 50-60 prosentissa tapauksista ennen aikaiselle eläkkeelle siirtymisen taustalla. Alkoholistia yhteiskunnalle ai-

heutuvat kulut ovat noin seitsemän miljardia euroa.

Yli-Hallilan mukaan löytyy monia syitä, miksi työpaikoilla kannattaa järjestää hoito-ohjaus.

Kun päihdeongelmat havaitaan aikaisin, niihin voidaan puuttua tuloksellisesti. Yleinen asenneilmapiiri päihdesairauksiin paranee tietoa lisäämällä, ja koko työyhteisöön leviää ymmärrys alkoholismista sairautena. Samoin poissaolot sekä ennen aikaiset

eläkkeelle siirtymiset vähenevät, ja työturvallisuus paranee. Sen lisäksi hoitoonohjauksella saavutetaan taloudellista hyötyä ja ilmapiiri tervehtyy.

Minnesota-mallista on Yli-Hallilan mukaan saatu maailmalla hyviä tuloksia. Yhteistä tutkimustuloksille on se, että vuoden kuluttua hoidon aloittamisesta noin puolet on raittiina. Mallissa 12 askelta käydään läpi intensiivisesti, jotta inhimillisen kärsimyksen kesto voitaisiin lyhentää mah-

dollisimman paljon.

Myös työyhteisöllä on merkittävä rooli, kuinka se reagoi päihdeongelmaiseen työ-kaveriin.

- Jokaisen työkaverin velvollisuus on neuvoa ja rohkaista päihdeongelmaista hakemaan apua ja ottamaan yhteyttä esimerkiksi työterveyshuoltoon. Jos työpaikalla on päihdeyhdyshenkilö, voi kääntyä hänen puoleensa ja hän keskustelee asianomaisen henkilön kanssa.

Alkoholismi on sairaus

Alkoholismi on sairaus, korostavat Avominne Oy:n toimitusjohtaja ja yrittäjä Mika Arramies sekä toimittaja Tuulikki Hakkarainen kirjassaan Viimeinen pisara. Kirjoittajat käsittelevät alkoholismia muun muassa seuraavasti:

Alkoholismi on monessa mielessä kummallinen sairaus. Se on Suomessa hyvin huonosti sairaudeksi tunnustettu. Terveystieteiden alalla ei välttämättä aina osata tunnistaa alkoholismi-nimistä sairautta, ja jos se tunnistetaan, ei ymmärretä täysin sairauden luonnetta.

Maailman terveysjärjestö WHO julisti jo vuonna 1952 alkoholismin sairaudeksi, joka voidaan pysäyttää, mutta ei pa-

rantaa. Silti meillä yhä edelleen kiistellään siitä, onko alkoholismissa kyse vain luonteen heikkoudesta, psyykkisestä häiriöstä vai moraalittomuudesta.

Alkoholismi on ICD-10-tautiluokituksen mukaan sairaus ja sellaiseksi sen määritteli Amerikan Lääkäriliittokin jo vuonna 1956: alkoholismi on alkuperäinen eli primaari, krooninen ja parantumaton kuolemaan johtava sairaus, jolle on luonteenomaista kontrollikyvyn menetys.

Kuka tahansa voi alkoholisoitua. Alkoholismista on kyse silloin, kun henkilön jokin elämänsä alue kärsii pahenevasta pakkomielteisestä juomisesta.